

Participatieplan

Zonneveld Hobertsveldweg

Gemeente Roerdalen

Statkraft Renewables Benelux B.V.
Pettelaarpark 10, 5216 PD 's-Hertogenbosch
KvK.nr.: 60257830
www.statkraft.nl

Inhoudsopgave

1. Participatieplan	4
1.1 Werkwijze	4
1.1.2 Fases in participatie en communicatie	4
1.2 Maatschappelijke ontwikkeling	6
1.2.1 Maatschappelijke betrokkenheid	7
1.2.2 Analyse direct en niet-direct omwonenden	13
1.2.3 Omgevingsdialoog.....	15
1.2.6 Draagvlak voor Zonneveld Hobertsveldweg	21
2. Streven naar 100% lokaal eigenaarschap	22
2.1 SCE.....	22
2.2 Roadshow.....	23
2.3 Omgevingsfonds	24

1. Participatieplan

Dit hoofdstuk over participatie beschrijft hoe we omwonenden en andere belanghebbenden, zoals natuurorganisaties, lokale ondernemers, het waterschap en de gemeente, bij het plan voor het Zonneveld Hobertsveldweg betrekken. Bijvoorbeeld door gezamenlijk te ontwerpen en inzet van financiële participatie (deelnemen en meeprofiten). Een goede samenwerking met betrokkenen en geïnteresseerden is voor Statkraft van groot belang en bepalend voor het succes van dit project.

1.1 Werkwijze

Statkraft erkent het Klimaatakkoord uit 2019 en heeft de Gedragscode Zon op Land mede-ondertekend. Beiden bevatten heldere passages over ontwerp- en financiële participatie. Ze geven duidelijkheid over wat omwonenden en belanghebbenden mogen verwachten en waarop men kan rekenen. Daarnaast hanteren we de leidraad 'participatiewaaier'¹ zoals opgesteld door de Klimaatakkoord-partners.

Het past in onze filosofie om samen met omwonenden en andere belanghebbenden de vormgeving van het zonneveld uit te werken. Het draait om een dialoog en interactie die moet leiden tot een breed gedragen project dat naast de productie van duurzame energie ook bijdraagt aan waarde creatie voor natuur en directe omgeving. Daar maken kansen voor de omgeving om financieel te profiteren van de komst van een energiepark deel vanuit. Daarbij moet de communicatie open, in dialoog en met wederzijds respect verlopen.

Als leidraad voor dit participatieplan volgen wij het beleid zoals dit uiteengezet is in het Beleidskader Zonne- en Windenergie 2021-2030 en Beoordelingsmatrix Zon op Land.

1.1.2 Fases in participatie en communicatie

Het participatie- en communicatieproces bestaat uit vijf fases: de ontwikkeling, financiële participatie, bouw, exploitatie, en de beëindiging.

Ontwikkelen samen met belanghebbenden

In deze eerste fase wordt met alle belanghebbenden gezamenlijk het plan voor het zonneveld vormgegeven. Hiervoor is het van belang dat alle betrokken partijen goed naar elkaar luisteren. Zo voelt eenieder zich gehoord, gewaardeerd en serieus genomen. Alle belangen en wensen die op tafel komen, moeten in het ontwerp verwerkt worden. De ruimtelijke keuzes worden gemaakt in samenspraak met betrokken organisaties, direct omwonenden en andere belanghebbenden. Tijdens deze fase is er samenwerking en contact met de stakeholders die vermeld worden in tabel 1 onder 1.2.1.

¹ [Handreiking participatie in duurzame-energieprojecten](#) | [Participatie: Doe mee](#) | [Klimaatakkoord](#)

Een gezamenlijk proces – geen monoloog

Het is belangrijk om omwonenden zo vroeg mogelijk te betrekken bij de planvorming van het zonneveld, zodat zij goed op de hoogte zijn en onderdeel uitmaken van de plan- en besluitvorming. De acceptatie van het project is sterk afhankelijk van de betrokkenheid van de omwonenden en andere belanghebbenden. Statkraft zal samen met deze partijen het bouwplan concreet uitwerken op weg naar realisatie. Onderwerpen die in dit proces ter sprake komen, zijn de exacte landschappelijke inpassing, vormgeving, recreatieve invulling voor bezoekers, het lokale beheer en groenonderhoud, de vegetatiekeuze op en rondom het zonneveld en inzet van natuurelementen zoals insectenhôtels.

Voor Zonneveld Hobertsveldweg zijn er diverse gesprekken gevoerd met direct omwonenden waarop het ontwerp is aangepast, is een openbare gespreksbijeenkomst georganiseerd voor elke geïnteresseerde, en is met een 3D visualisatie aangetoond wat het effect van het zonneveld gaat zijn.

Financiële participatie

Statkraft streeft na om het Zonneveld voor 100% over te dragen aan de lokale omgeving, afhankelijk van de interesse van de lokale omgeving. Zo hebben omwonenden de mogelijkheid om mee te beslissen en risicodragend te investeren. Om 100% lokaal coöperatief eigenaarschap zoveel mogelijk te borgen, werken we samen met energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen. In hoofdstuk 2 lichten we toe hoe de coöperatieve realisatie invulling krijgt.

Bouwfase

Na de vergunningverlening vraagt Statkraft de SDE++ subsidie aan. Na toewijzing van deze subsidie start de bouwvoorbereidingfase en vervolgens de bouwfase. Minstens drie weken voor aanvang van de bouw wordt de omgeving geïnformeerd over onder andere het tijdsplan voor de bouw, de logistieke planning en transportroutes. Ook leggen we uit welke contactpersoon bij Statkraft benaderd kan worden met vragen of eventuele klachten.

In planning en tijdsplan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen en wensen van de omgeving. Statkraft spant zich tot het uiterste in om eventuele overlast zoveel als mogelijk te beperken. We werken standaard met klein materieel om minder bouwoverlast te veroorzaken voor de omwonenden en natuur en nemen de adviezen zoals aangegeven in de flora & fauna rapportage van Faunaconsult in acht.

Om een gezonde bodem te bewerkstelligen betrekken wij gedurende de bouwfase Wageningen University & Research (WUR), TNO en Bureau Verbeek. Lokale hoveniersbedrijven Slangen Holding B.V. uit Sint Odiliënberg en hovenier Nissen uit Linne zetten zich in voor het aanplanten en beheren van de vegetatie.

Verder doet Statkraft mee aan het landelijke onderzoeksproject Ecocertified Solar Parks, gericht op het ontwerpen van natuurvriendelijke zonnevelden. De (tussentijdse) resultaten van dit grootschalige onderzoeksproject zal Statkraft toepassen in het onderhoud van Zonneveld Hobertsveldweg.

Exploitatie

Na de bouw is het zonneveld conform plan en afspraken gerealiseerd. Belangrijk is dat in deze fase de omgeving financieel profiteert met het zonneveld. Wanneer het zonneveld operationeel is, spelen onderhoud en beheer een rol. Statkraft blijft aanspreekpunt voor de omgeving. De omwonenden zullen altijd op de hoogte worden gesteld van hun contactpersoon voor overleg of het inwinnen van informatie, ook tijdens de exploitatiefase. Daarnaast vervult Statkraft een rol als elektriciteitshandelaar en asset manager. Statkraft kan de duurzaam opgewekte stroom zelf afnemen en heeft ervaring met het beheer van grootschalige zonnevelden. Uiteraard is inzet van deze opties afhankelijk van de wensen uit de omgeving / energiecoöperatie.

Beëindiging

Na de exploitatieperiode van het zonneveld wordt het park ontmanteld. De omgeving wordt betrokken bij de vraag wat er na het zonneveld met de percelen gebeurt en hoe het zonneveld ontmanteld wordt.

In deze fase eindigen de overeenkomsten van Statkraft met de grondeigenaren. Conform de Gedragscode Zon op Land zal Statkraft het terrein opruimen zonder sporen na te laten. Hiervoor tekenen we een anterieure overeenkomst waarin afspraken over de beëindiging zijn opgenomen.

1.2 Maatschappelijke ontwikkeling

Statkraft kan niet zonder de steun van de lokale gemeenschap klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis tegengaan. Alleen wanneer we gezamenlijk de schouders eronder zetten kunnen we tezamen de crises tegengaan. Maatschappelijke meerwaarden koppelen aan het zonneveld zorgt voor draagvlak in de gemeenschap en een integraal plan om breder te kijken dan enkel energie-opwek. Als staatsbedrijf is daarom onze missie om een zonneveld te realiseren die ook van toegevoegde waarde is voor de omgeving. Daarom geven we samen met de omgeving het project vorm, bieden we mogelijkheden voor financiële participatie en creëren we een zonneveld die maatschappelijk meerwaarde heeft. Dit doen we door ruimte te bieden voor educatieve, informatieve en recreatieve elementen bij het zonneveld.

In de volgende paragrafen laten we zien hoe we een meerwaarde creëren voor de lokale gemeenschap. Eerst gaan we na hoe en wanneer we voor elke stakeholder een passende meerwaarde bieden en maatschappelijk betrekken. Daarna specificeren we direct en niet direct omwonende(n). In de omgevingsdialoog wordt beschreven op welke manier we de omgeving informeren en raadplegen. Vervolgens wordt het draagvlak besproken en wordt de planning schematisch weergegeven. Tot slot werpen we extra aandacht op de educatie meerwaarde.

1.2.1 Maatschappelijke betrokkenheid

Voor het organiseren van goede samenwerkingen en een succesvolle omgevingsdialoog is een stakeholdersanalyse essentieel. In onderstaande tabel 1 zijn de verschillende

Tabel 1 – Stakeholdersanalyse

stakeholders van Zonneveld Hobertsveldweg omschreven. In de tabel wordt ook toegelicht hoe de stakeholders betrokken zijn in elke participatie- en communicatiefase. Deze lijst kan gaandeweg het vergunningenproces worden uitgebreid.

Stakeholder(s)	Omschrijving
<i>Direct omwonenden</i>	Direct omwonenden zijn huishoudens en organisaties in de nabijheid van ca. 500 meter van het zonneveld. In alle participatie-communicatiefases worden direct omwonenden intensief betrokken. Ze worden geïnformeerd en/of zijn raadgevend in de fases: ontwikkeling, financiële participatie, bouw, exploitatie, en de beëindiging. Direct omwonenden worden intensief betrokken bij de inrichting en vormgeving van het zonneveld in de ontwikkelingsfase. Er is reeds contact. Direct omwonenden worden in de bouwfase geïnformeerd over onder andere het tijdspad en kunnen altijd terecht voor eventuele klachten en extra informatie. Ook in de exploitatiefase doet Statkraft haar best om eventuele klachten zo goed mogelijk te verhelpen en kunnen direct omwonenden altijd terecht met hun vragen. Daarnaast worden direct omwonenden betrokken bij de vraag wat er na de beëindiging van het zonneveld met de percelen dient te gebeuren en hoe het zonneveld ontmanteld zal gaan worden.
<i>Niet-direct omwonenden</i>	Niet-direct omwonenden zijn alle huishoudens en organisaties uit de omgeving in een straal van 1 kilometer die geïnteresseerd zijn in Zonneveld Hobertsveldweg. In de ontwikkelings- en financiële participatiefase worden zij geïnformeerd doordat Statkraft meermaals gespreksbijeenkomsten organiseert, een project specifieke website over Zonneveld Hobertsveldweg maakt, en pro actief de journalistiek op de hoogte houdt. De eerste gespreksbijeenkomst heeft inmiddels plaatsgevonden op 10 oktober 2022. Statkraft wil dat de omgeving zoveel mogelijk financieel participeert en daar horen niet-direct omwonenden en zelfs alle inwoners in gemeente Roerdalen bij.
<i>Journalistiek</i>	Statkraft zal pro actief contact onderhouden met omroep OR6, alle zes de dorpsbladen in Roerdalen via RoerdalenNU.nl, de Limburger, Limburg24.nl, en omroep L1mburg. Aan deze media geven we door wanneer we bijvoorbeeld een gespreksbijeenkomst houden of een stap verder zijn in het vergunningsproces in de

	ontwikkelings- en financiële participatiefase. Hierdoor zal het participatie- en communicatieproces openbaar en transparant zijn. Wij willen graag dat iedereen op de hoogte is, kan meedoen en financieel participeert. In de fase financiële participatie streeft Statkraft na om het zonneveld voor 100% over te dragen aan de lokale omgeving.
<i>Grondeigenaren</i>	De percelen van het project zijn in bezit van drie grondeigenaren. De grondeigenaren zullen in elke fase intensief betrokken worden over de actuele stand van zaken.
<i>Gemeente Roerdalen</i>	Gemeente Roerdalen biedt Statkraft een leidraad met betrekking tot het ontwikkelen van een zonneveld en is de vergunningverlener. De ontwikkeling en inrichting zal in goed overleg met de gemeente besproken worden. Statkraft houdt de gemeente in elke fase pro actief op de hoogte van ontwikkelingen. Er is reeds contact.
<i>Regio Noord- en Midden Limburg</i>	De gemeenten in de regio Noord- en Midden Limburg trekken in het kader van de energietransitie gezamenlijk op. Statkraft heeft contact met deze gemeenten en zal dit initiatief afstemmen in de ontwikkelings- en financiële participatiefase.
<i>Provincie Limburg</i>	De Provincie Limburg wordt betrokken bij de ontwikkeling van Zonneveld Hobertsveldweg. In de voor Limburg kenmerkende flora en fauna leven (water)vogels en dieren. Het plan ligt tussen de grote boscomplexen van Het Sweeltje, Het Boord en de Linnerheide. Het zonneveld biedt een nog groter leef- en foerageergebied voor de fauna. Samen in overleg met Provincie Limburg kijken we hoe de ecologische en recreatieve effecten van het zonneveld nog verder kunnen worden vergroot in de ontwikkelings- en financiële participatiefase.
<i>Waterschap Limburg</i>	Het Waterschap Limburg raadplegen wij betreft de wateropgaves in het gebied van Zonneveld Hobertsveldweg. Er heeft reeds overleg plaatsgevonden met het Waterschap. Op basis hiervan heeft zij op 15 november 2022 aan ons teruggekoppeld dat 'als het plan op deze manier wordt ingediend er geen problemen worden voorzien. Het hemelwater blijft namelijk binnen het plangebied (infiltrert) en derden zullen geen overlast hebben'. Onder de zonnepanelen vindt waterretentie plaats met nieuwe wadi's waarbij we de oude meander herstellen. Zowel de ontwikkeling, bouw en exploitatie komt tot stand in samenwerking met Waterschap Limburg. Daarnaast is een watertoets uitgevoerd. In de beëindigingsfase zit Waterschap Limburg samen met

	ons aan tafel over wat er dient te gebeuren wanneer het zonneveld ontmanteld gaat worden.
<i>Energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen</i>	Energiecoöperaties komen voort uit de gemeenschap en kunnen hierom lokale steun verwerven voor het project. Statkraft heeft deswege intensief contact met Energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen. Zij wil een rol wil spelen bij de verdere ontwikkeling van het zonneveld. Vanuit de positie die deze coöperatie heeft gaat zij in gesprek met de directe omgeving en de functie van het zonneveld. Daarnaast krijgt Duurzaam Roerdalen de mogelijkheid om het zonneveld volledig of gedeeltelijk over te nemen en de lokale financiële participatie voor de omgeving te vormgeven. Statkraft heeft veel ervaring met dergelijke samenwerkingsverbanden en heeft de mogelijkheid om de coöperatie (juridisch en fiscaal) bij te staan bij de ontwikkeling van de participatie constructie voor Zonneveld Hobertsveldweg. De energiecoöperatie wordt in elke fase intensief betrokken worden.
<i>Basis- en middelbare scholen</i>	Statkraft heeft als staatsbedrijf de missie om kinderen al vroeg te betrekken bij natuurontwikkeling en de energietransitie omdat zij onze toekomst zijn. Zo zijn kinderen uit groep 7 en 8 van basisscholen 't Kempke (te Sint Odiliënberg) en de Hovenier (te Montfort), en middelbare tweedeaars scholieren van het ROER College Schöndeln uitgenodigd voor veldbezoeken. We nodigen specifiek deze scholen uit omdat zij het dichtstbij het zonneveld zitten. De leerlingen krijgen tijdens het veldbezoek les over de energietransitie zonne-energie, duurzaamheid en ecologie. Daarnaast kunnen ze struiken gaan planten, bloemen zaaien en insectenhôtels gaan maken. Om te zorgen dat jongeren geïnteresseerd raken in 'werken voor de energietransitie' bieden we stageplekken aan en zorgen we ook voor een educatieprogramma. De scholen hebben aangegeven hier interesse in te hebben en willen graag met ons de ideeën verder uitwerken zodra de bouw van Zonneveld Hobertsveldweg voorbereid wordt. De educatieve activiteiten met de basis- en middelbare scholen vinden plaats in de bouw- en exploitatiefase.
<i>Ecocertified Solar Parks / WUR</i>	Statkraft doet mee aan het landelijke onderzoeksproject Ecocertified Solar Parks, geleid door Wageningen University & Research Centre en financieel ondersteund door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, dat zich richt op het ontwerpen van natuurvriendelijke zonnevelden. De (tussentijdse) resultaten van dit grootschalige onderzoeksproject gaat Statkraft toepassen voor het onderhoud van Zonneveld Hobertsveldweg (en al bestaande beheerprotocollen). In

	alle fases, behalve de financieringsfase zal het samenwerkingsverband van kracht zijn.
<i>IVN afdeling Roerdalen (valt onder Roermond)</i>	Het Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) concentreert zich niet alleen op natuureducatie. Ook wil ze de kwaliteit en de kwantiteit van de natuur in de directe woon- en werkomgeving verhogen. Om deze reden en de expertise van het IVN betreft Statkraft graag de afdeling Roermond bij de inrichting, vormgeving en onderhoud van het zonneveld. Graag geven we samen invulling aan meerdere koppelkansen zoals bodemverbetering, waterberging en biodiversiteitsherstel. Haar deskundigheid op het gebied van natuureducatie komt goed van pas bij de ontwikkeling van een les- en excursieprogramma voor de kinderen, daarom hebben we gevraagd of ze samen met ons de kinderen wil begeleiden en een programma op maat wil maken. Daarnaast hebben we reeds aan haar aangeboden om vrijwilligers de kans te geven tegen vergoeding de werkzaamheden uit te voeren onder begeleiding van professioneel bedrijf Slangen Holding B.V. We hebben tot op heden op ons verzoek de reactie terug ontvangen dat het verzoek is doorgestuurd naar de jeugd commissie en dat zij bepalen welke mogelijkheden er zijn. We zullen nog in overleg treden met de jeugd commissie om het verzoek verder te bespreken. We willen niet alleen samen met de natuurorganisatie in de ontwikkel-, bouw-, en exploitatiefase werken, ook in de beëindigingsfase wordt ze gevraagd wat er met de percelen dient te gebeuren en hoe het zonneveld ontmanteld zal gaan worden.
<i>Stichting Limburg Bloeit Op</i>	De Stichting Limburg Bloeit Op heeft zich tot doel gesteld om flora- en faunastroken (bloem- en kruidenrijke akkers en graslanden) ecologisch te realiseren en te beheren. Om zo direct een belangrijke bijdrage te leveren aan de biodiversiteit. Ze heeft hiervoor veel deskundige vrijwilligers in huis. Statkraft wil Stichting Limburg Bloeit daarom betrekken bij natuureducatie die we hebben aangeboden aan basisscholen 't Kempe te Sint Odiliënberg en de Hovenier te Montfort. Met deze natuurstichting werken we samen in alle fases behalve de financieringsfase.
<i>Thomashuis Posterholt</i>	Thomashuis Posterholt is een woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking of een ontwikkelingsachterstand. Statkraft wil dat het zonneveld een maatschappelijke meerwaarde brengt in de gemeenschap. Om deze reden hebben we voor het planten van de asperges op het testveld en het onderhoud Thomashuis Posterholt gevraagd. Na overleg bleek dit echter niet goed te passen bij haar cliënten.

	Een dagbestedingsprogramma met bijvoorbeeld het inzaaien van bloemen en insectenhôtels onder begeleiding van Slangen Holding B.V. heeft wel haar enthousiasme. We hebben afgesproken om dit samen mogelijk te maken na de bouw in de maand april of mei wanneer de kans op mooi weer groot is en het ook zinvol is om de bloemen te zaaien. In alle fases, behalve de financieringsfase, betrekken we Thomashuis Posterholt.
<i>KLEUR-dagbesteding</i>	KLEUR-dagbesteding in Vloderp is een kleinschalige dagbesteding voor mensen met een beperking. Wij begrijpen dat de omgeving van deze maatschappelijke organisatie een rol speelt bij de dagbesteding van de cliënten. Ook KLEUR-dagbesteding hebben we een dagbestedingsprogramma aangeboden waarbij we ze bijvoorbeeld bloemen gaan inzaaien en insectenhôtels gaan maken onder begeleiding van Slangen Holding B.V. Ze heeft haar enthousiasme hiervoor aan ons kenbaar gemaakt. We hebben afgesproken dat we voor rolstolvriendelijke doorgangen en een rolstolvriendelijk toilet zorgen. In alle fases, behalve de financieringsfase, betrekken we KLEUR-dagbesteding.
<i>Slangen Holding B.V.</i>	Statkraft streeft ernaar om zoveel mogelijk werkzaamheden lokaal uit te laten voeren. Wij werken samen met Slangen Holding B.V. uit Sint Odiliënberg voor het onderhoud van de vegetatie niet alleen vanwege haar lokale wortels, ook vanwege haar expertise. Onder haar begeleiding kunnen de vrijwilligers van IVN tegen vergoeding de mogelijkheid krijgen om onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Daarnaast gaat Slangen Holding B.V. het dagbestedingsprogramma begeleiden dat we hebben aangeboden aan Thomashuis Posterholt en KLEUR-dagbesteding. In elke fase werkt Statkraft intensief samen met Slangen Holding B.V.
<i>Wandelvereniging W.V. Roerdal '87 Roerdalen</i>	Grond is schaars en we zien graag dat het zonneveld dubbele doelen bereikt. Op Zonneveld Hobertsveldweg laten we meervoudig ruimtegebruik zien doordat we recreatieve meerwaardes toevoegen. Zo weten we dat Wandelvereniging W.V. Roerdal '87 verschillende evenementen organiseert in Sint Odiliënberg. Daarom hebben we aan haar gevraagd of de Aspergewandeltocht langs de Hobertsweg loopt. Het bestuur geeft aan dat ze elk jaar opnieuw de wandelroute uitstippelt. Statkraft heeft aangeboden om tijdens de Aspergewandeltocht een rondleiding te geven door het aspergetestveld en fruit te kunnen plukken in de plukweide. Ze was enthousiast en heeft ons gevraagd, gezien de Aspergewandeltocht jaarlijks in de maand mei wordt gehouden, om in het bouwjaar van het Zonneveld contact op te nemen in de maand februari zodat we

	samen tijdig de organisatie kunnen vormgeven. Ook in de exploitatiefase blijven we de wandelvereniging betrekken.
<i>Camping Hoeve Linnerveld</i>	Camping Hoeve Linnerveld ligt op 1,6 kilometer afstand van Zonneveld Hobertsveldweg. Ook met deze belanghebbende werken we samen om het zonneveld te voorzien van een recreatieve meerwaarde. Niet alleen om deze reden wordt ze betrokken. We zijn ons ervan bewust dat de omgeving een belangrijke rol speelt bij het aantrekken van toeristen en gasten voor de camping. Het infopunt dat we bouwen op het zonneveld kan als startpunt dienen voor een 'volg de stroom' en/of 'pluk het fruit' speurtocht voor kinderen, bijvoorbeeld via geocaching. We hebben deze opties voorgelegd aan camping Hoeve Linnerveld en zij vinden dat een leuk idee voor hun gasten en willen graag met ons dit samen vorm gaan geven zodra wij weten of Zonneveld Hobertsveldweg doorgang kan vinden. Ook in alle fases erna blijven we samen in gesprek.
<i>Hoveniersbedrijf Nissen</i>	Statkraft kiest ervoor om zoveel mogelijk de werkzaamheden lokaal te laten uitvoeren omdat we hiermee maatschappelijke meerwaarde willen scheppen. Daarom werken we samen met lokaal hoveniersbedrijf Nissen gevestigd in Linne. Er is reeds contact. Zij wil de aanplant van het Zonneveld Hobertsveldweg verzorgen. In alle fases, behalve de financieringsfase, is het hoveniersbedrijf betrokken.
<i>Dierx Elektroservice</i>	Statkraft streeft ernaar om zoveel mogelijk werkzaamheden lokaal uit te laten voeren. Zo willen wij lokaal bedrijf Dierx Elektroservice gevestigd in Herten inzetten om de elektrotechnische werkzaamheden te verrichten. Dierx Elektroservice is aangesloten bij vereniging Technische Alliantie gevestigd in Linne, waarmee reeds contact is. Deze lokale ondernemer in de elektrotechniek kan omvormers, laagspanningsbekabelingen, montagestructuur, beveiliging en monitoringssensoren leveren en installeren voor Statkraft wanneer de vergunning is verleend. Dierx Elektroservice is in de bouw-, exploitatie- en beëindigingsfase betrokken.
<i>Technische Alliantie – P Kwadraat B.V.</i>	Technische Alliantie – P Kwadraat B.V. in Linne is een lokaal bedrijf in de civiele techniek. Samen zijn we in overleg over de uitvoering van de civiele werkzaamheden. Met de komst van Zonneveld Hobertsveldweg creëren we lokale werkgelegenheid. Ze gaat het terrein 'bouwrijp' maken door grond- en graafwerkzaamheden. Daarnaast gaan ze de rijplaten, bouwhekken, brandstof waterleidingen, septic tanks, puinwegen, sleuven voor de bekabeling,

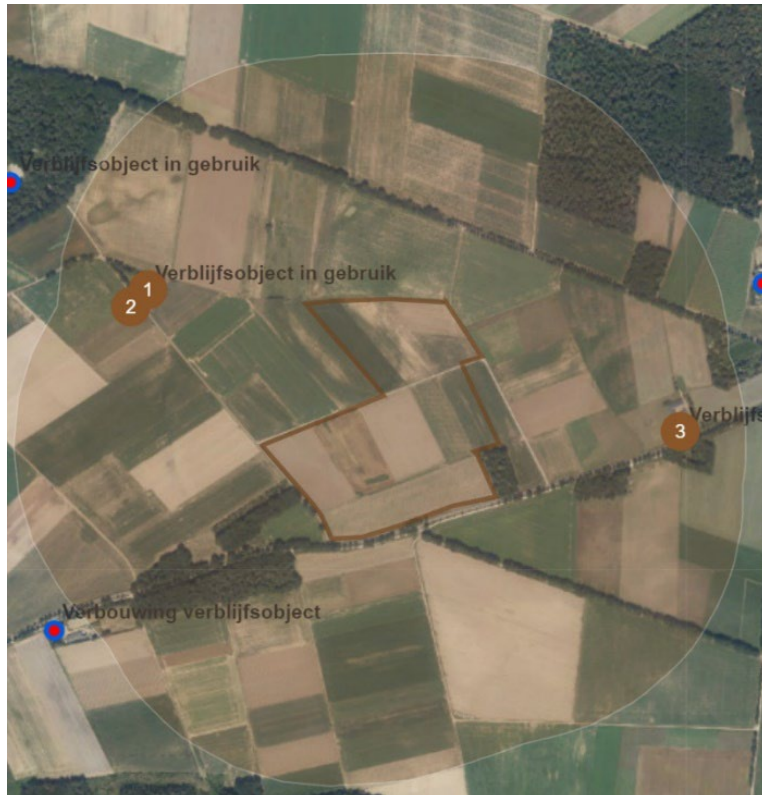
	mantelbuizen/duikers, funderingen, en het ketenpark leveren. In de bijlage van dit participatieplan staat een begeleidende brief die Technische Alliantie – P Kwadraat B.V. heeft geschreven. Het lokale bedrijf is in de bouw-, exploitatie-, en beëindigingsfase betrokken.
<i>Enexis Netbeheer & Tennet Hoogspanningsbeheer</i>	Enexis en Tennet zijn in alle fases behalve de financieringsfase betrokken en er is reeds overleg over hoe wij dit zonneveld kunnen gaan aansluiten.

1.2.2 Analyse direct en niet-direct omwonenden

Direct omwonenden

Volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG 2.0) bevinden zich drie woonadressen binnen 500 meter afstand van locatie Zonneveld Hobertsveldweg. Dit betreffen Hobertsveldweg 1, Hobertsveldweg 2 en Waarderweg 85 in Sint Odiliënberg. Zie onderstaande figuur 47. Hoewel volgens de BAG 2.0 de Hobertsweg 1 een woonlocatie is, betreft het een vervallen, onbewoonde schuur. Dit is te zien in onderstaande figuur 2. Deze constatering hebben we bevestigd gekregen door de omwonende, woonachtig aan Hobertsweg 2, gesitueerd tegenover deze schuur. Zie de bijlage voor het contactoverzicht.

Daarom duiden we enkel de woonachtigen op de adressen Hobertsveldweg 2 en Waardeweg 85 in Sint Odiliënberg als direct omwonenden van Zonneveld Hobertsveldweg.

Figuur 1 – Woonadressen binnen 500 meter van het zonneveld volgens BAG 2.0

Figuur 2 – Hobertsweg 1 te Sint Odiliënberg is onbewoond.

Niet-direct omwonenden

Volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG 2.0) zijn er twintig woonadressen binnen een 1.000 meter radius van locatie Zonneveld Hobertsveldweg. Zie hiervoor onderstaande figuur 3.

Figuur 3 – Woonadressen binnen 1.000 meter van het zonneveld volgens BAG 2.0

Wanneer we de direct omwonenden en de vervallen schuur op Hobertsweg 1 niet meetellen, blijven er 17 woonadressen over volgens de BAG 2.0 als niet-direct omwonenden. Deze staan opgesomd in tabel 2.

Tabel 2 – Woonadressen niet-direct omwonenden

Straat	Huisnummer	Postcode	Plaats
Waarderweg	26	6077 PG	Sint Odiliënberg
Gulikerweg	1	6077 PB	Sint Odiliënberg
Hobertsweg	3	6077 PJ	Sint Odiliënberg
Linnerweg	7	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Linnerweg	6	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Linnerweg	5	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Waarderweg	22	6077 PG	Sint Odiliënberg
Waarderweg	24	6077 PG	Sint Odiliënberg
Linnerweg	3c	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Schepersheuvel	6	6077 HH	Sint Odiliënberg
Linnerweg	3	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Linnerweg	3a	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Gulikerweg	7	6077 PB	Sint Odiliënberg
Linnerweg	4	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Hoosterveldweg	1	6077 HG	Sint Odiliënberg
Linnerweg	2	6077 HJ	Sint Odiliënberg
Kleine Bergerweg	15a	6077 PC	Sint Odiliënberg

Na verdere analyse blijkt echter dat Hobertsweg 3 om een schietvereniging gaat, Linnerweg 3c een loods betreft, Schepersheuvel 6 het adres is van een tennisclub, en Hoosterveldweg 1 een gemeentelijke loods blijkt te zijn. Zodoende duiden we 13 woonadressen aan als niet-direct omwonenden.

1.2.3 Omgevingsdialoog

We geven de omgevingsdialoog vorm met participatiemiddelen zoals keukentafelgesprekken, gespreksbijeenkomsten en het actief betrekken van de omgeving. In tabel 3 beschrijven we op welke manier we de omgeving informeren en raadplegen.

Tabel 3 – Participatiemiddelen in de omgevingsdialoog

Participatiemiddel

Keukentafelgesprekken

Beschrijving

Elke omwonende heeft eigen wensen, behoeften en belangen. Om deze goed te begrijpen, is een fysiek gesprek in een omgeving waarbij mensen zich het prettigst voelen belangrijk. Dat is vaak bij de mensen thuis. Daarom kiest Statkraft ervoor om keukentafelgesprekken te houden. Deze organiseren wij in alle fases van het ontwikkelproces. Er hebben al gesprekken plaatsgevonden.

De direct omwonenden:

- zijn in gesprek met Statkraft en hebben aangegeven wat zij vinden van het ontwerp.
- hebben hun eigen belangen en wensen kunnen aangeven met betrekking tot het Zonneveld.
- hebben samen met ons de potentiële financiële participatie onderzocht en hoe we deze gezamenlijk vorm kunnen geven.
- hebben inzicht in hoeverre aan hun wensen kan worden voldaan en hierop kunnen reageren.

Tijdens een fysiek overleg tussen Statkraft en energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen in maart 2022 sprak de coöperatie nadrukkelijk de wens uit om het plan, alvorens het indienen van een plan in de tenderprocedure, te bespreken met de direct omwonenden. De eerste keukentafelgesprekken tussen Statkraft en direct omwonenden zijn begin april 2022 gevoerd. Daarna hebben er meer gesprekken plaatsgevonden en we zullen met elkaar in gesprek blijven. Voor een gespecificeerd contactoverzicht, de gespreksverslagen die persoonlijk zijn afgegeven en de bewijslast zie de bijlagen van dit participatieplan.

Gespreksbijeenkomst(en)

Op 10 oktober 2022 is de eerste openbare gespreksbijeenkomst georganiseerd in Café Bergerac te Sint Odiliënberg. Omwonenden op 1.000m afstand (in totaal 15 woonadressen) rondom Zonneveld Hobertsveldweg, zijn per brief persoonlijk uitgenodigd. Daarnaast is de gehele gemeente Roerdalen uitgenodigd door middel van advertenties in alle zes de dorpsbladen. Deze advertenties zijn zowel digitaal als fysiek uitgegeven. De voltallige gemeenteraad als ook B & W zijn via de e-mail uitgenodigd. In de volgende paragraaf hebben we een verslag toegevoegd van deze gespreksbijeenkomst. De advertentie en uitnodigingsbrief staan in de bijlagen van dit participatieplan. Tijdens deze bijeenkomst hebben bezoekers zichzelf ingeschreven voor de nieuwsbrief over Zonneveld Hobertsveldweg.

Meer gespreksbijeenkomsten zullen plaatsvinden nadat gemeente Roerdalen dit plan als positief beoordeelt. Op gespreksbijeenkomsten zal Statkraft het ontwerp presenteren aan de omgeving. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld voor niet-direct omwonenden en iedereen die interesse heeft in het Zonneveld. Tijdens deze bijeenkomst kunnen aanwezig:

- Het ontwerp bekijken van het Zonneveld en daarover in gesprek gaan met Statkraft, de landschapsarchitect, de ecooloog en technici op het gebied van de ontwikkeling van zonnevelden.
- Eventueel nog op- en aanmerkingen geven op het ontwerp, hierbij wordt uiteraard een belangenafweging gemaakt in relatie tot eerdere gesprekken met direct omwonenden en gemeente Roerdalen.
- De mogelijkheden voor financiële participatie te onderzoeken en gezamenlijk vorm te geven.

Website Zonneveld Hobertsveldweg

Nadat gemeente Roerdalen positief heeft besloten wordt een project specifieke website gelanceerd. Op deze website staat informatie over het project en kunnen

Nieuwsbrief

Iedereen op de hoogte houden

Solar on Tour

Solar on Tour bij Zonneveld Twence (feb 2020)

Solar on Tour bij Zonneveld Budel (juli 2019)

belanghebbenden en geïnteresseerden de ontwikkeling van Zonneveld Hobertsveldweg volgen, vragen te stellen, en in contact komen met de projectverantwoordelijken.

Geïnteresseerden kunnen zichzelf inschrijven voor de nieuwsbrief over Zonneveld Hobertsveldweg. Op bijeenkomsten en tijdens persoonlijke gesprekken wordt hiervoor de mogelijkheid gegeven. Zodra de projectwebsite online is kunnen geïnteresseerden zichzelf aan-/afmelden via de website.

Het is belangrijk om tijdens het participatie- en communicatieproces openbaar en transparant te laten zijn. Statkraft zal pro actief contact onderhouden met omroep OR6, alle zes de dorpsbladen in Roerdalen via RoerdalenNU.nl, de Limburger, Limburg24.nl, en omroep Limburg. Aan deze media geven we door wanneer we bijvoorbeeld een gespreksbijeenkomst houden of een stap verder zijn in het vergunningsproces. Wij willen graag dat iedereen op de hoogte is, kan meedoen en financieel participeert.

Voor direct omwonenden en de gemeente Roerdalen (College, raadsleden en betrokken ambtenaren) wordt na de vergunningverlening door ons een veldbezoek georganiseerd naar een van de zonnevelden van Statkraft. Zij kunnen daar:

- Een indruk opdoen hoe een zonneveld er uitziet en deze ervaren (geluidsproductie, schittering etc.).
- Informatie vergaren over de technische achtergrond en werking van een zonneveld.
- Bekijken hoe een zonneveld gemonitord en (zowel technisch als ecologisch) onderhouden wordt.

Statkraft organiseert regelmatig excursies en gastlessen. En als staatsbedrijf zien wij het als onze plicht om mensen op te leiden.

Open Energie Dag 2022

Elk jaar organiseert de NVDE landelijk de Open Energie Dag. Statkraft stelt dan een van haar projecten open voor publiek. Dit jaar, op 17 september hebben we ons zonneveld Nyrstar Budel (64 hectare) opengesteld. Het was een goed bezochte dag waarbij veel bezoekers het interessant vonden om eens een zonneveld van dichtbij te bekijken. Naast rondleidingen over het zonneveld heeft ook de vogelaar van het gebied uitleg gegeven over de positieve effecten van het zonneveld op de vogelstand in het gebied en hadden kinderen de mogelijkheid om een vogelhuisje te maken. Meer hierover kan worden gelezen in het artikel uit het Eindhovens Dagblad dat is toegevoegd in bijlage, ook het artikel van Omroep Houten van Open Energiedag 2021 op ons zonneveld in Houten is toegevoegd.

1.2.4 Verslag gespreksbijeenkomst 10 oktober 2022

Iedereen uit Roerdalen was uitgenodigd voor de eerste gespreksbijeenkomst over Zonneveld Hobertsveldweg. Circa 35 personen zijn eropaf gekomen. De geïnteresseerden bestond uit een diverse samenstelling. Er waren direct en niet direct omwonenden, inwoners van verder weg, bestuursleden van de energiecoöperatie, alsook raadsleden en fractievoorzitters van verschillende politieke partijen aanwezig. 6 personen hebben zich ingeschreven voor de nieuwsbrief.

In plaats van een plenaire presentatie te geven kozen we ervoor om in gesprek te gaan bij vijf verschillende posters/foamborden met elk een eigen thema. De onderwerpen waren, landschappelijke inpassing, participatie, technische uitgangspunten en gemeentelijke procedure. Door voor deze setting te hebben gekozen kreeg men het gevoel dat er werd geluisterd, er niet sprake was van een wij-zij, en ze goed input konden geven. Ook is er sprake van interactie. Mensen bepalen zelf bij welk bord ze gaan staan. Ze hebben zelf in de hand wanneer ze blijven staan en wanneer ze naar het volgende bord toe lopen. Het geeft mensen het gevoel dat ze zelf in de hand hebben hoe ze avond willen ervaren. In de cirkels om de borden heen ontstonden fijne gesprekken tussen ons en de bezoekers, en ook voerde de inwoners onder elkaar goede discussies. De sfeer was uitermate positief.

Concrete input dat we hebben verwerkt in het plan is dat inwoners veel waarde hechten aan het wijds uitzicht bij de Waarderweg. In het ontwerp zal nu het behoud van uitzicht op de horizon ertoe bijdragen dat de overgang van half-open naar open landschap een nieuwe kwaliteit krijgt. Een direct omwonende heeft ook nog even met landschapsarchitect Bureau Verbeek gesproken. Om het zicht vanuit zijn woning te verzachten is het ontwerp nog aangepast door het toevoegen van o.a. bramenstruiken ten behoeve van vogels.

Figuur 4 – Foto's van gespreksbijeenkomst 10 oktober 2022

1.2.5 Planning

Tabel 4 – Indicatieve planning

Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q2 2025	Q1 2026
Eerste ontwerp bespreken met direct omwonenden in keukentafelgesprekken.	Op basis van de keukentafelgesprekken het ontwerp eventueel aanpassen. Vervolgens het ontwerp indienen bij de gemeente via de tenderprocedure	Inwoners consulteren en eventueel aanpassen van het ontwerp	In gesprek blijven met de omgeving, samenwerkingspartners, en de gemeente	Vergunningverlening Start roadshow	Samenwerkingsovereenkomst sluiten met Duurzaam Roerdalen Aanvraag SDE++ subsidie	Start voorbereiding bouw en inkoop materialen Organiseren Solar on Tour (veldbezoek aan een zonneveld)	Start bouw	Start operationele fase
Start overleggen met samenwerking partners	Gespreksbijeenkomst organiseren voor omwonenden en alle geïnteresseerden	Start vergunning procedure						

1.2.6 Draagvlak voor Zonneveld Hobertsveldweg

We gebruiken de participatiemiddelen voor het verspreiden van kennis over de energietransitie, gemeentelijke energiedoelstellingen en de ontwikkeling van Zonneveld Hobertsveldweg. Door de omgeving te laten meedenken, hun ideeën te verwerken in het plan, maatschappelijke meerwaarde te brengen en mogelijkheden voor financiële participatie te bieden, vergroten we het draagvlak voor de energietransitie en de realisatie van het zonneveld.

Een concreet voorbeeld hiervan is het contact met energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen, waar het ontwerp van Zonneveld Hobertsveldweg is toegelicht en ideeën over de financiële participatie met elkaar zijn uitgewisseld.

- Duurzaam Roerdalen vindt agrarisch meervoudig ruimtegebruik belangrijk in het ontwerp van Zonneveld Hobertsveldweg. Daarop heeft Statkraft samen met de grondeigenaren overlegd om op een gedeelte van het Zonneveld asperges te gaan combineren met zonnepanelen, en dit aangepast in het ontwerp.
- Duurzaam Roerdalen heeft aangegeven zelf niet over de benodigde expertise te bezitten om een goede juridische en fiscale structuur op te zetten, en heeft ons gevraagd om hierbij te helpen. Statkraft zal Duurzaam Roerdalen daarom bijstaan bij het opzetten van een dergelijke structuur.

Door met de ideeën van Duurzaam Roerdalen aan de slag te gaan en deze te verwerken in ons plan en proberen we draagvlak te creëren in de omgeving.

Door direct omwonenden van Hobertsweg 2 en Waarderweg 85 in Sint Odiliënberg is steun uitgesproken voor de energietransitie en voor het plan Zonneveld Hobertsveldweg zoals het er nu ligt (zie de gespreksverslagen in de bijlage van dit participatieplan). Beiden onderschrijven de urgentie van ontwikkeling duurzame energie als oplossing voor klimaatverandering en vinden de landschappelijke inpassing van het ontwerp en onze coöperatieve realisatie sterk. Er kwam slechts een gevraagde aanvulling op het plan naar voren tijdens de gesprekken: bewoner van Hobertsweg 2 verzocht om zo hoog mogelijke plaatsing van de zonnepanelen zodat de biodiversiteit goed kan floreren onder de panelen. Dit idee hebben we verwerkt in ons ontwerp. Statkraft laat nu de panelen op de omliggende hoogte mee bewegen met de hoogteverschillen van het landschap.

In deze vroege fase van de ontwikkeling bestaat al draagvlak onder de direct omwonenden voor Zonneveld Hobertsveldweg. Uiteraard wil Statkraft dit bewerkstelligen bij alle inwoners van Roerdalen. Hiervoor zetten we de participatiemiddelen in, opgesomd in tabel 3.

Op 11 december 2022 vond er een uitzending plaats op lokale omroep Roerstreek OR6 over de ontwikkelingen die gaande zijn in het Linnerveld zoals de gehouden eerste tranche zonnevelden. Een groep, bestaande uit inmiddels zes gezinnen woonachtig in Linnerveld, heeft zich samengepakt onder de naam 'Behoud Linnerveld' en vertelde tijdens de uitzending voorstander te zijn van Zonneveld Hobertsveldweg.

2. Streven naar 100% lokaal eigenaarschap

Een goede samenwerking met omwonenden, betrokkenen en geïnteresseerden in het Zonneveld is voor Statkraft van groot belang en bepalend voor het succes van het project. Het gaat om een dialoog en interactie die moet leiden tot een breed gedragen project, dat naast de productie van duurzame energie ook bijdraagt aan meer natuurwaarden en kansen om financieel te profiteren voor de omgeving. Statkraft streeft naar 100% lokaal eigenaarschap. Een realisatie waarbij de omgeving de mogelijkheid heeft om mee te beslissen en risicodragend te investeren. Hiervoor werken we in ieder geval samen met energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen. Zij hebben aangegeven de intentie te hebben om 2,5 MW op zich te nemen.

2.1 SCE

Duurzaam Roerdalen is een energiecoöperatie met een maatschappelijke functie die beschikt over lokale kennis, een lokaal netwerk en heeft de doelstelling om de inwoners van de gemeente Roerdalen te laten participeren in de ontwikkelings- en exploitatiefase van zonnevelden.

Tijdens de overleggen met Duurzaam Roerdalen zijn de verschillende keuzes afgegaan als het gaat om instappen en investeren. 100% lokaal eigenaar worden is vooralsnog niet de keuze die ze heeft gemaakt. Ze geeft aan voornemens te zijn om gebruik te willen maken van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE regeling). Hierbij wordt maximaal 2,5 MW (deze capaciteit is bepaald door het Rijk) gekocht van het zonneveld.

De SCE-subsidie:

- is een exploitatiesubsidie met een gegarandeerde looptijd van 15 jaar.

- bestaat uit een basisbedrag dat voor 15 jaar is vastgelegd in de subsidiebeschikking minus een correctiebedrag dat per jaar varieert. Omdat het correctiebedrag jaarlijks fluctueert is de daadwerkelijke subsidie per kWh jaarlijks ook verschillend.
- wordt berekend per kilowattuur (kWh), op basis van het vermogen van de productie-installatie en het voor die categorie productie-installaties geldende maximum aantal vollasturen. Ook het vermogen en het aantal vollasturen wordt voor 15 jaar vastgelegd in de subsidiebeschikking. De subsidie is op het moment ongeveer dubbel zo hoog als de SDE.

Bron: Hier.nu

Duurzaam Roerdalen wil graag aanspraak maken van het Ontwikkelfonds van de Provincie Limburg waarbij ze wordt bijgestaan door RESCoop Limburg. Het onderzoek is hiervoor reeds gestart. Voor de afsplitsing van het zonneveld zal plaatsvinden, wordt een tweede projectvennootschap opgericht. De uiteindelijke beslissing van Duurzaam Roerdalen tot financiële deelname is voorbehouden aan de goedkeuring van het bestuur en/of de leden van Duurzaam Roerdalen. Statkraft en Duurzaam Roerdalen hebben de intentie om voor het aanvragen van de SDE en SCE subsidie samen een samenwerkingsovereenkomst te sluiten.

Voordat een daadwerkelijke overname van Zonneveld Hobertsveldweg bewerkstelligt kan worden is het wenselijk dat de structuur en statuten van Duurzaam Roerdalen worden gewijzigd om de huidige bestuursleden te beschermen tegen eventuele bestuursaansprakelijkheid. Statkraft zal Duurzaam Roerdalen voor zover mogelijk bijstaan bij het opzetten van de juridische structuur. Hierbij is het onder andere van belang dat voorkomen wordt dat Duurzaam Roerdalen een AFM vergunning nodig heeft en/of kan worden aangewezen als bankinstelling.

2.2 Roadshow

Statkraft en Duurzaam Roerdalen gaan gezamenlijk de lokale gemeenschap benaderen en enthousiasmeren om te investeren. De eerste zogenoemde roadshow zal plaatsvinden tijdens de vergunningsprocedure. Instappen in deze fase betekent dat de lokale omgeving al vroeg zeggenschap heeft over de gehele verdere ontwikkeling van het zonneveld. Daarom is het belangrijk om tijdens de vergunningsprocedure te starten met de lokale omgeving te bereiken. Via diverse lokale nieuwsmedia wordt bekendheid gegeven dat mensen kunnen investeren. Ook is gevraagd aan Duurzaam Roerdalen of ze via haar nieuwsbrief en andere communicatiemiddelen de uitvraag kan uitzetten naar haar leden en contacten, en hoe Statkraft daarbij kan meehelpen.

Er staat een projectwebsite online waar iedereen de benodigde informatie kan vinden om lokaal deel te nemen: <https://www.statkraft.nl/onze-energieprojecten/Nederland/roerdalen/> Samen met Duurzaam Roerdalen willen we bijeenkomsten en eventueel een bezoek aan een bestaand zonneveld van Statkraft organiseren. Naast de activiteiten die Statkraft en Duurzaam Roerdalen gezamenlijk ontwikkelen heeft Duurzaam Roerdalen uiteraard de mogelijkheid om ook nog andere activiteiten uit te voeren om zoveel mogelijk mensen te enthousiasmeren.

Gedurende de roadshow wordt informatie verschaft aan de lokale omgeving over hoe ze kunnen investeren en wat daarbij de voordelen en nadelen zijn. Een voordeel van instappen tijdens de vergunningsprocedure is dat er een hoger rendement kan worden behaald dan

wanneer er later wordt ingestapt, een hoger risico is daarbij een nadeel. Een ander voordeel is, zoals eerder vermeld, dat de lokale omgeving ook zeggenschap krijgt in de ontwikkeling.

We zijn afhankelijk van de interesse van de lokale omgeving voor lokaal eigenaarschap. We streven er naar om het zonnenveld voor 100% over te dragen. Indien de lokale omgeving niet of slechts beperkt willen investeren, heeft de gemeente Roerdalen de mogelijkheid om de resterende financiering op haar te nemen.

2.3 Omgevingsfonds

Een deel van het financieel rendement van het zonnenveld stellen we beschikbaar ten gunste van andere projecten in Roerdalen. Dit zal gebeuren via het omgevingsfonds dat door het zonnenveld beschikbaar wordt gesteld.

Statkraft heeft de afspraak gemaakt met de gemeente om 500 euro af te dragen per MWp gerealiseerd per jaar. Zonnenveld Hobertsveldweg realiseerd circa 16MW, dit komt neer op 8000 euro. We doen dit lineair over de vergunningsperiode van 30 jaar zodat dit ook netto contant gemaakt kan worden als er in 1 keer betaalt zou kunnen worden in plaats van jaarlijks. De gemeente zal de invulling bepalen over wat er met die gelden gaat gebeuren. Deze afspraak wordt vastgelegd in de anterieure overeenkomst.

